

N:o 5.

Af herrar **Bergström** och **Stephens**, *angående skrifvelse till Konungen med begäran om framläggande af redogörelse för statens skogsparkers ytvidd, produktionsförmåga och förvaltningskostnad m. m.*

Mera allmänt än förut synes nu den meningen göra sig gällande, att våra ekonomiska frågor måste framskjutas på dagordningen, och från regeringens och Riksdagens sida ägnas större och framför allt mera planmessig uppmärksamhet, än som hittills varit händelsen. Med rätta kan också nu större fordringar ställas på regering och Riksdag i detta afseende, sedan vi befriats från den hänsyn till Norge, hvilken förut varit en hämsko på arbetet för våra egna intressen, då denna från vår sida afsåg och måste afse äfven broderfolkets bästa. Vi böra också med tillit till oss själfva kunna gripa verket an, ty, säga hvad man vill, historien har icke för något af de skandinaviska folken att uppvisa en jämförelsevis så i alla afseenden lycklig tid som den, under hvilken ledningen härifrån utgått af deras gemensamma öden.

I en motion i malmfrågan till innevarande Riksdag hafva vi vid en allmän öfverblick af vårt lands ekonomiska utvecklingsmöjligheter kommit till det resultatet, att skogarna i detta afseende intaga ett viktigt, om ej det viktigaste, rummet. Själfmant framställer sig då den frågan, om i första hand, som sig bör, våra statsskogar lämna det utbyte och i alla riktningar gagna det ekonomiska framåtskridandet så mycket, som är möjligt.

Åtminstone för den, som ej speciellt känner förhållandena. måste det förefalla, som om detta icke vore händelsen. De nakna statistiska siffrorna visa nämligen t. ex., att Preussen, med ungefär samma skogsareal som svenska staten, har en årlig nettoinkomst af sina skogar uppgående till omkring 30,000,000 riksmark (27,000,000 kronor), då däremot vi från våra statsskogar ha en bruttoinkomst af ej fullt 8,000,000 kronor. Med afdrag af utgifterna, uppgående till:

ordinarie för domänstyrelsen.....	94,000 kronor
» » skogsväsendet	2,406,000 »
extra för domänstyrelsen	90,000 »
» » utdikningar	650,000 »
och » » flottleder.....	100,000 »
	Summa 3,340,000 kronor,

ger detta en nettobehållning af endast 4,660,000 kronor eller blott omkring en sjettedel af hvad de tyska skogarna lämna från samma areal, äfven om man från utgifterna, exempelvis för domänstyrelsen, gör afdrag, motsvarande den del af dess verksamhet, som ej direkte rör skogsväsendet. En jämförelse mellan bruttoinkomsterna, som ju dock är ännu vanskeligare, då man endast har att stödja sig på de nakna siffrorna, ställer skogsökonomien hos oss i ännu sämre dager. Att ej tillväxten i de tyska skogarna kan vara sex gånger så stor som i de svenska statsskogarna, är uppenbart.

Orsakerna till det sämre resultatet här kunna vara många. Riksdagen har med stor enighet redan uttalat sig i ett hänseende, det nämligen att vi sakna ändamålsenliga kommunikationer för skogsafkastningens fördelaktiga tillgodogörande. Andra orsaker kunna vara bibehållandet af åldriga och oväxtliga bestånd samt att vårt land är i saknad af ändamålsenliga organ för en systematisk och planlagd handelspolitik, genom hvilken våra naturtillgångar få det fulla värde, som de borde betinga, och, som det visar sig i andra länder, att de och produkterna af desamma äga för världsmarknaden. Ännu flera lika djupt ingripande orsaker till den relativt ringa afkastningen från våra statsskogar torde kunna påvisas, men hvilken betydelse den ena eller andra orsaken har, och sålunda äfven åtgärden för bristernas afhjälpan, kan omöjligen ens närmelsevis utredas med den ringa kännedom, som åtminstone Riksdagen har om statsskogarnes tillstånd.

Man har visserligen uppgift om hvilka kronoparker som finnas och deras areal, men icke om de särskilda parkernas virkesmängd, fördelad på årsklasserna, produktionsförmåga, afverkning, förvaltningskostnad eller läge, allt nödigt för bedömande af kapitaltillgång och ekonomi. De flesta enskilda ägare af större skogsarealer ha dock funnit nödigt för sina ekonomiska intressens tillgodoseende att skaffa dylika uppgifter öfver egna skogar, och det synes då vara billigt begärdt af domänstyrelsen, helst då den äfven satts som föresyn för den enskildes skogshushållning, att också hålla dylik reda och räkning öfver statens skogstillgångar och hushållningen med dessa. Att material för dylika uppgifter finnas hos domänstyrelsen för åtminstone en stor del af statsskogarna, taga vi för gifvet.

En klar och redig uppställning af uppgifterna skulle blifva till ledning och af stort värde för den enskilde skogsägaren, och den vinst, domänstyrelsen själf skulle skörda af sitt besvär, vore, att behofven för statsskogarnas vård och möjligast bästa tillgodogörande med större beredvillighet från Riksdagens sida skulle komma att tillgodoses, och helt naturligt, emedan Riksdagen själf lättare skulle inse deras behöflighet. Också synes det sannolikt, att en dylik redogörelse för en af statens hufvudsakägare inkomstkällor skulle möjliggöra en bättre planläggning af statens ekonomi i sin helhet, hvarigenom utgifter skulle kunna undvikas och inkomster skapas.

På grund häraf hemställa vi,

att Riksdagen behagade besluta att anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes genom domänstyrelsen:

1:o låta, i den mån material därtill finnes och kan erhållas, utarbета och för Riksdagen framlägga redogörelse för hvarje statens skogspark, därvid särskildt framhålles önskvärdheten af uppgifter öfver ytvidd och virkesmängd samt dessas fördelning på de särskilda åldersklasserna, produktionsförmåga, afverkningsbelopp, och förvaltningskostnad, samt att denna redogörelse antingen upptages i de årliga statistiska uppgifterna från domänstyrelsen eller på annat möjligen lämpligare sätt meddelas Riksdagen; samt

2:o att, om så befinnes lämpligt, föranstalta om utarbetande af ett kartverk, med t. ex. generalstabens topografiska karta som underlag, utvisande skogsparkernas läge och gränser.

Stockholm den 20 januari 1906.

Alb. Bergström.

J. S. F. Stephens.